

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία]

Σύμφωνα με τη σχετική Σύμβαση του Ο.Η.Ε., τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες στην εκπαίδευση και, προκειμένου να γίνει σεβαστό το δικαίωμα αυτό, διασφαλίζουν ένα εκπαιδευτικό σύστημα ένταξης, σε όλα τα επίπεδα και διά βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και με βάση τις ίσες ευκαιρίες. Αρχικά, στοχεύουν στην πλήρη ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και του αισθήματος αξιοπρέπειας και αυτοεκτίμησης καθώς και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και της ανθρώπινης ποικιλομορφίας. Επίσης, αποσκοπούν στο να αναπτύξουν τα άτομα με αναπηρίες την προσωπικότητά τους, τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητά τους, καθώς και τις πνευματικές και φυσικές ικανότητές τους στο μέγιστο δυναμικό τους. Επιπλέον, παρέχουν τη δυνατότητα στα άτομα με αναπηρίες να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε μια ελεύθερη κοινωνία.

Για την επίτευξη, όμως, όλων των παραπάνω σκοπών κρίνεται απαραίτητο τα συμβαλλόμενα κράτη να κατοχυρώσουν τα παρακάτω δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Πρώτα πρώτα να μην αποκλείονται από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα βάσει της αναπηρίας. Φυσικά, αυτό σημαίνει ότι τα παιδιά με αναπηρίες δεν πρέπει να αποκλείονται από την ελεύθερη και υποχρεωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση ή από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση εξαιτίας της αναπηρίας τους. Έπειτα, τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια ενιαία, ποιοτική και ελεύθερη πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ισότιμα με τους άλλους στις κοινότητες στις οποίες ζουν. Στη συνέχεια, είναι αναγκαίο να παρέχεται εύλογη προσαρμογή για τις απαιτήσεις του ατόμου και τα άτομα με αναπηρίες να λαμβάνουν την υποστήριξη που απαιτείται μέσα στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους. Τέλος, πρέπει να παρέχονται αποτελεσματικά εξατομικευμένα μέτρα υποστήριξης σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, σύμφωνα με τον στόχο της πλήρους ενσωμάτωσης.

Ακόμη, τα συμβαλλόμενα κράτη επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες να διδάσκονται δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης, προκειμένου να διευκολύνουν την πλήρη και ίση συμμετοχή τους τόσο στην εκπαίδευση όσο και ως μέλη της κοινωνίας. Για τον λόγο αυτόν τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα και παρέχουν τη διασφάλιση ότι τα πρόσωπα και ιδιαίτερα τα παιδιά, που είναι τυφλά,

κωφά ή τυφλά και κωφά, εκπαιδεύονται με τις πιο κατάλληλες γλώσσες, τους τρόπους αλλά και τα μέσα επικοινωνίας, τα οποία προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες του ατόμου και στα περιβάλλοντα, ώστε να μεγιστοποιείται η ακαδημαϊκή και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Προκειμένου, όμως, να εξασφαλίσουν την άσκηση του δικαιώματος αυτού, τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα. Προσλαμβάνουν δηλαδή εκπαιδευτικούς, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι δάσκαλοι με αναπηρίες, που κατέχουν τα τυπικά προσόντα στη νοηματική γλώσσα και/ή στη Μπράιλ. Επίσης, εκπαιδεύουν τους επαγγελματίες και το προσωπικό που απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, επειδή μια τέτοια κατάρτιση θα ενσωματώνει ευαισθητοποίηση για την αναπηρία και τη χρήση κατάλληλων βελτιωμένων και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας καθώς και εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών, για να υποστηριχθούν τα άτομα με αναπηρίες. Τέλος, τα συμβαλλόμενα κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες θα είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη διά βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και ισότιμα με τους άλλους.

Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και Προαιρετικό Πρωτόκολλο. Άρθρο 24 «Εκπαίδευση» (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Σύμφωνα με τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε., ποια δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες θα πρέπει να κατοχυρώσουν τα συμβαλλόμενα κράτη; (60-80 λέξεις).

(μονάδες 11)

B2.a. Να επισημάνετε δύο από τις διαρθρωτικές λέξεις, με τις οποίες επιτυγχάνεται η συνοχή στη δεύτερη παράγραφο (Για την επίτευξη... ενσωμάτωσης) του κειμένου.

(μονάδες 2)

B2.β. Ποια σχέση συνοχής σηματοδοτεί η κάθε διαρθρωτική λέξη;

(μονάδες 2)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να γράψετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις του κειμένου: άτομα με αναπηρίες, αποκλείονται.

(μονάδες 10)

Γ2. Να επισημάνετε στο κείμενο πέντε όρους ειδικού/επιστημονικού λεξιλογίου.

(μονάδες 5)

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία]

Σύμφωνα με τη σχετική Σύμβαση του Ο.Η.Ε., τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση και, προκειμένου να γίνει σεβαστό το δικαίωμα αυτό, **διασφαλίζουν** ένα εκπαιδευτικό σύστημα ένταξης, σε όλα τα επίπεδα και διά βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και με βάση τις ίσες ευκαιρίες. Αρχικά, στοχεύουν στην πλήρη ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και του αισθήματος αξιοπρέπειας και αυτοεκτίμησης καθώς και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και της ανθρώπινης ποικιλομορφίας. Επίσης, **αποσκοπούν** στο να αναπτύξουν τα άτομα με αναπηρία την προσωπικότητά τους, τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητά τους, καθώς και τις πνευματικές και φυσικές ικανότητές τους στο μέγιστο δυναμικό τους. Επιπλέον, παρέχουν τη δυνατότητα στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε μια ελεύθερη κοινωνία.

Για την επίτευξη, όμως, όλων των παραπάνω σκοπών κρίνεται **απαραίτητο** τα συμβαλλόμενα κράτη να κατοχυρώσουν τα παρακάτω δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Πρώτα πρώτα να μην αποκλείονται από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα βάσει της αναπηρίας. Φυσικά, αυτό σημαίνει ότι τα παιδιά με αναπηρία δεν πρέπει να αποκλείονται από την ελεύθερη και υποχρεωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση ή από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση εξαιτίας της αναπηρίας τους. Έπειτα, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια ενιαία, ποιοτική και ελεύθερη πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ισότιμα με τους άλλους στις κοινότητες στις οποίες ζουν. Στη συνέχεια, είναι αναγκαίο να παρέχεται **εύλογη** προσαρμογή για τις απαιτήσεις του ατόμου και τα άτομα με αναπηρία να λαμβάνουν την υποστήριξη που απαιτείται μέσα στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους. Τέλος, πρέπει να παρέχονται αποτελεσματικά εξατομικευμένα μέτρα υποστήριξης σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, σύμφωνα με τον στόχο της πλήρους ενσωμάτωσης.

Ακόμη, τα συμβαλλόμενα κράτη επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία να διδάσκονται δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης, προκειμένου να διευκολύνουν την πλήρη και ίση συμμετοχή τους τόσο στην εκπαίδευση όσο και ως μέλη της κοινωνίας. Για τον λόγο αυτόν τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν **κατάλληλα** μέτρα και παρέχουν τη διασφάλιση ότι τα πρόσωπα και ιδιαίτερα τα παιδιά, που είναι τυφλά, κωφά ή τυφλά και κωφά, εκπαιδεύονται με τις πιο κατάλληλες γλώσσες, τους τρόπους

αλλά και τα μέσα επικοινωνίας, τα οποία προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες του ατόμου και στα περιβάλλοντα, ώστε να μεγιστοποιείται η ακαδημαϊκή και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Προκειμένου, όμως, να εξασφαλίσουν την άσκηση του δικαιώματος αυτού, τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα. Προσλαμβάνουν δηλαδή εκπαιδευτικούς, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι δάσκαλοι με αναπηρία, που κατέχουν τα τυπικά προσόντα στη νοηματική γλώσσα και/ή στη Μπράιλ. Επίσης, εκπαιδεύουν τους επαγγελματίες και το προσωπικό που απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, επειδή μια τέτοια κατάρτιση θα ενσωματώνει ευαισθητοποίηση για την αναπηρία και τη χρήση κατάλληλων βελτιωμένων και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας καθώς και εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών, για να υποστηριχθούν τα άτομα με αναπηρία. Τέλος, τα συμβαλλόμενα κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία θα είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη διά βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και ισότιμα με τους άλλους.

Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και Προαιρετικό Πρωτόκολλο. Άρθρο 24 «Εκπαίδευση». (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποια μέτρα θα πρέπει λάβουν τα συμβαλλόμενα κράτη, ώστε να διασφαλίσουν ότι τα άτομα με αναπηρία θα διδαχτούν δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης; (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2.α. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η δεύτερη (Για την επίτευξη... ενσωμάτωσης) παράγραφος του κειμένου;

(μονάδες 2)

B2.β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 3)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1.α. Να γράψετε μία συνώνυμη λέξη για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου με την έντονη γραφή, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **διασφαλίζουν, αποσκοπούν, απαραίτητο, εύλογη, κατάλληλα.**

(μονάδες 5)

Γ1.β. Να δημιουργήσετε μία πρόταση για καθεμιά από τις συνώνυμες λέξεις που επιλέξατε, έτσι ώστε να γίνεται φανερό η σημασία τους. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το πρόσωπο, το γένος κ.λπ.)

(μονάδες 5)

Γ2. «...τα άτομα με αναπηρία θα είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση...»

Γ2.α. Να δηλώσετε αν στην παραπάνω φράση γίνεται κυριολεκτική/δηλωτική ή μεταφορική/συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 3)

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία]

Σύμφωνα με τη σχετική Σύμβαση του Ο.Η.Ε., τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση και, προκειμένου να γίνει σεβαστό το δικαίωμα αυτό, διασφαλίζουν ένα εκπαιδευτικό σύστημα ένταξης, σε όλα τα επίπεδα και διά βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και με βάση τις ίσες ευκαιρίες. Αρχικά, στοχεύουν στην πλήρη ανάπτυξη του **ανθρώπινου δυναμικού** και του αισθήματος αξιοπρέπειας και αυτοεκτίμησης καθώς και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και της ανθρώπινης ποικιλομορφίας. Επίσης, αποσκοπούν στο να αναπτύξουν τα άτομα με αναπηρία την προσωπικότητά τους, τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητά τους, καθώς και τις πνευματικές και φυσικές ικανότητές τους στο μέγιστο δυναμικό τους. Επιπλέον, παρέχουν τη δυνατότητα στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε μια ελεύθερη κοινωνία.

Για την επίτευξη, όμως, όλων των παραπάνω σκοπών κρίνεται απαραίτητο τα συμβαλλόμενα κράτη να κατοχυρώσουν τα παρακάτω δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Πρώτα πρώτα να μην αποκλείονται από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα βάσει της αναπηρίας. Φυσικά, αυτό σημαίνει ότι τα παιδιά με αναπηρία δεν πρέπει να αποκλείονται από την ελεύθερη και υποχρεωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση ή από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση εξαιτίας της αναπηρίας τους. Έπειτα, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να έχουν **πρόσβαση** σε μια ενιαία, ποιοτική και ελεύθερη πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ισότιμα με τους άλλους στις κοινότητες στις οποίες ζουν. Στη συνέχεια, είναι αναγκαίο να παρέχεται εύλογη **προσαρμογή** για τις απαιτήσεις του ατόμου και τα άτομα με αναπηρία να λαμβάνουν την υποστήριξη που απαιτείται μέσα στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους. Τέλος, πρέπει να παρέχονται αποτελεσματικά **εξατομικευμένα μέτρα υποστήριξης** σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, σύμφωνα με τον στόχο της πλήρους ενσωμάτωσης.

Ακόμη, τα συμβαλλόμενα κράτη επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία να διδάσκονται δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης, προκειμένου να διευκολύνουν την πλήρη και ίση συμμετοχή τους τόσο στην εκπαίδευση όσο και ως μέλη της κοινωνίας. Για τον λόγο αυτόν τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα και παρέχουν τη διασφάλιση ότι τα πρόσωπα και ιδιαίτερα τα παιδιά, που είναι τυφλά, κωφά ή τυφλά και κωφά, εκπαιδεύονται με τις πιο κατάλληλες γλώσσες, τους τρόπους

αλλά και τα μέσα επικοινωνίας, τα οποία προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες του ατόμου και στα περιβάλλοντα, ώστε να μεγιστοποιείται η ακαδημαϊκή και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Προκειμένου, όμως, να εξασφαλίσουν την **άσκηση του δικαιώματος** αυτού, τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα. Προσλαμβάνουν δηλαδή εκπαιδευτικούς, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι δάσκαλοι με αναπηρία, που κατέχουν τα τυπικά προσόντα στη νοηματική γλώσσα και/ή στη Μπράιλ. Επίσης, εκπαιδεύουν τους επαγγελματίες και το προσωπικό που απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, επειδή μια τέτοια κατάρτιση θα ενσωματώνει ευαισθητοποίηση για την αναπηρία και τη χρήση κατάλληλων βελτιωμένων και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας καθώς και εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών, για να υποστηριχθούν τα άτομα με αναπηρία. Τέλος, τα συμβαλλόμενα κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία θα είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη διά βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και ισότιμα με τους άλλους.

Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και Προαιρετικό Πρωτόκολλο. Άρθρο 24 «Εκπαίδευση». (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Σύμφωνα με τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε., ποια μέτρα λαμβάνονται προκειμένου να υποστηριχθεί η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία; (60-80 λέξεις).

(μονάδες 11)

B2.α. Να επισημάνετε δύο διαρθρωτικές λέξεις, με τις οποίες επιτυγχάνεται η συνοχή στην τελευταία παράγραφο (Προκειμένου, όμως,... με τους άλλους) του κειμένου.

(μονάδες 2)

B2.β. Ποια σχέση συνοχής δηλώνει η κάθε διαρθρωτική λέξη;

(μονάδες 2)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να δημιουργήσετε μία πρόταση για καθεμιά από τις λέξεις ή φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή**, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους στο κείμενο: **ανθρώπινου δυναμικού, πρόσβαση, προσαρμογή, εξατομικευμένα μέτρα υποστήριξης, άσκηση του δικαιώματος.**

(μονάδες 10)

Γ2. «Τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση».

Να αιτιολογήσετε την επιλογή της ενεργητικής σύνταξης από τους συντάκτες της Σύμβασης του Ο.Η.Ε.

(μονάδες 5)

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Πώς παρουσιάζουν τα ΜΜΕ τα άτομα με αναπηρία]

Εδώ και δεκαετίες οργανώσεις και σωματεία δίνουν έναν συνεπή αγώνα για τα άτομα με αναπηρία. Ωστόσο, είναι διάχυτη η αίσθηση ότι υφίσταται ένας λιγότερο ή περισσότερο συνειδητός αποκλεισμός. Αποκλεισμός από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που έχει συχνά τα ίδια χαρακτηριστικά με τους αποκλεισμούς που βιώνουν καθημερινά στη ζωή τους. Αν και φαίνεται ότι γνωστοποιούνται οι ανάγκες και τα προβλήματά τους τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όσο και από την ευρύτερη κοινωνία, τελικά τα άτομα αυτά ποτέ δεν έρχονται στο επίκεντρο του δημόσιου προβληματισμού.

Αυτός ο ιδιότυπος περιορισμός ή αποκλεισμός από τη δημόσια προβολή έχει σίγουρα να κάνει και με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Συνδέεται με το ευρύτερο πρόβλημα, τη μεγάλη αυτή συζήτηση που αφορά στον ρόλο και στην ευθύνη τους στις σύγχρονες κοινωνίες. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν καλύπτουν την αναγκαιότητα ενημέρωσης της κοινωνίας. Μολονότι, λοιπόν, πολύ εύκολα θα μπορούσαμε να ρίξουμε το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στο κυνήγι των πωλήσεων, η αφετηρία του προβλήματος κατά τη γνώμη μου δεν είναι εκεί, είναι στην ουσία πρόβλημα ολόκληρης της κοινωνίας. Γιατί το τι προτιμά ο πελάτης-αποδέκτης προγραμμάτων και πληροφοριών έχει να κάνει με τον πολιτισμό και την παιδεία.

Και η αλήθεια είναι ότι η αναπηρία θεωρούνταν πάντοτε συνώνυμο της αδυναμίας και της πλήρους ανικανότητας. Στην πράξη αντιμετωπίζουμε κάποιον ανάπηρο σαν να είναι ολικά ανάπηρος, ασχέτως αν η ανεπάρκειά του σχετίζεται με συγκεκριμένες λειτουργίες που δεν μπορεί να πραγματοποιήσει. Δυστυχώς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν έχουν αλλάξει σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία. Αν θυμηθούμε το πώς προβάλλονται τα θέματα των αναπήρων από τις ειδήσεις και τις εφημερίδες, θα αντιληφθούμε το πώς αναπαράγονται και τα φαινόμενα περιθωριοποίησης και στιγματισμού.

Έχει διαπιστωθεί ότι ο άνθρωπος με αναπηρία είναι στιγματισμένος από λύπηση. Ακόμα κι όταν γίνεται δημόσια αναφορά σε περιπτώσεις ανθρώπων με αναπηρία, η λύπη είναι αυτή που προβάλλεται συνειδητά ή ασυνείδητα. Το βλέπουμε στις ειδήσεις της τηλεόρασης, στις περιπτώσεις ενός ανθρώπου που είναι ανάπηρος και προσπαθεί να κερδίσει τη ζωή του. Ενώ επιβραβεύουμε το σθένος του, παρά το πρόβλημα του, το μήνυμα που διαπερνά την είδηση δεν αφορά στην ουσία τον ανάπηρο αλλά τους υπόλοιπους, τους «φυσιολογικούς». Το μήνυμα που λαμβάνουμε είναι

«κοίταξε, ο άνθρωπος αυτός παρά το πρόβλημα που έχει δείχνει τέτοια δύναμη και τέτοιο κουράγιο και μετά λέω πως εγώ έχω προβλήματα». Δηλαδή πάλι στον εαυτό μας απευθυνόμαστε. Αν στόχος είναι να περάσει μέσω της είδησης το μήνυμα για το σθένος και τη θέληση για ζωή του αναπήρου, η εικόνα που περνάει είναι συχνά του διαφορετικού και του παράξενου ανθρώπου.

Και βέβαια τα τελευταία πλάνα της είδησης στην τηλεόραση έχουν επενδυθεί με μια γλυκόπικρη μουσική. Ναι, πάλι τα κατάφερε ο ευαίσθητος δημοσιογράφος που έδειξε με περισσή ευαισθησία μια διαφορετική όψη της ζωής. Και τελικά το μήνυμα που περνάει στον κόσμο είναι εντελώς διαφορετικό. Κι επειδή τα δελτία ειδήσεων έχουν συνήθως αυτές τις ανθρωπιστικές νότες, αμέσως μετά παίζουν διαφημίσεις της κύριας όψης της ζωής, το υγιέστατο και πανέμορφο φωτομοντέλο που τα έχει όλα στη ζωή του και οδηγεί γεμάτο σιγουριά το αστραφτερό αυτοκίνητο.

Για να εντάξουμε, λοιπόν, ή να επανεντάξουμε άτομα με αναπηρία στην κοινωνική και οικονομική ζωή, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να τους εντάξουμε ισότιμα στην εικόνα που έχουμε για τους ανθρώπους, όχι να τους αντιμετωπίζουμε ως έναν διαφορετικό κόσμο που ζει παράλληλα με τον δικό μας. Αυτό νομίζω ότι είναι και η πιο σημαντική ευθύνη που έχουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολο να το πράξουν, να εντάξουν δηλαδή στα προγράμματά τους ανθρώπους με αναπηρία που συμβιώνουν αρμονικά με τους άλλους ανθρώπους. Κι εδώ ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι καταλυτικός και θα πρέπει να αποδείξουν ότι ο σκοπός της ύπαρξής τους είναι πρώτα απ' όλα κοινωνικός και δευτερευόντως επιχειρηματικός.

I. Δεσποτοπούλου (2006). Άτομα με αναπηρία και τρόπος παρουσίασής τους στα ΜΜΕ. Στο *Άτομα με αναπηρία και ΜΜΕ. Διεθνής Διημερίδα, 19-20 Ιουνίου 2006*. Αθήνα, 96-102 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με τη συγγραφέα, τα άτομα με αναπηρία αποκλείονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης; (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2.α. Να επισημάνετε δύο από τις διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες εξασφαλίζεται η συνοχή στην τέταρτη παράγραφο (Έχει διαπιστωθεί... ανθρώπου) του κειμένου.
(μονάδες 2)

B2.β. Ποια σχέση συνοχής σηματοδοτεί η κάθε διαρθρωτική λέξη;
(μονάδες 3)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να γράψετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις φράσεις: φαινόμενα περιθωριοποίησης και στιγματισμού, σημαντική ευθύνη.
(μονάδες 10)

Γ2. Να εντοπίσετε στο κείμενο πέντε λέξεις ειδικού λεξιλογίου.
(μονάδες 5)

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Πώς παρουσιάζουν τα ΜΜΕ τα άτομα με αναπηρία]

Εδώ και δεκαετίες οργανώσεις και σωματεία δίνουν έναν συνεπή αγώνα για τα άτομα με αναπηρία. Ωστόσο, είναι διάχυτη η αίσθηση ότι υφίσταται ένας λιγότερο ή περισσότερο συνειδητός αποκλεισμός. Αποκλεισμός από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που έχει συχνά τα ίδια χαρακτηριστικά με τους αποκλεισμούς που βιώνουν καθημερινά στη ζωή τους. Αν και φαίνεται ότι γνωστοποιούνται οι ανάγκες και τα προβλήματά τους τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όσο και από την ευρύτερη κοινωνία, τελικά τα άτομα αυτά ποτέ δεν έρχονται στο επίκεντρο του δημόσιου προβληματισμού.

Αυτός ο **ιδιότυπος** περιορισμός ή αποκλεισμός από τη δημόσια προβολή έχει σίγουρα να κάνει και με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Συνδέεται με το ευρύτερο πρόβλημα, τη μεγάλη αυτή συζήτηση που αφορά στον ρόλο και στην ευθύνη τους στις σύγχρονες κοινωνίες. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν καλύπτουν την αναγκαιότητα ενημέρωσης της κοινωνίας. Μολονότι, λοιπόν, πολύ εύκολα θα μπορούσαμε να ρίξουμε το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στο κυνήγι των πωλήσεων, η αφετηρία του προβλήματος κατά τη γνώμη μου δεν είναι εκεί, είναι στην ουσία πρόβλημα ολόκληρης της κοινωνίας. Γιατί το τι προτιμά ο πελάτης-αποδέκτης προγραμμάτων και πληροφοριών έχει να κάνει με τον πολιτισμό και την παιδεία.

Και η αλήθεια είναι ότι η αναπηρία θεωρούνταν πάντοτε συνώνυμο της αδυναμίας και της **πλήρους** ανικανότητας. Στην πράξη αντιμετωπίζουμε κάποιον ανάπηρο σαν να είναι ολικά ανάπηρος, ασχέτως αν η **ανεπάρκειά** του σχετίζεται με συγκεκριμένες λειτουργίες που δεν μπορεί να πραγματοποιήσει. Δυστυχώς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν έχουν αλλάξει σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία. Αν θυμηθούμε το πώς προβάλλονται τα θέματα των αναπήρων από τις ειδήσεις και τις εφημερίδες, θα αντιληφθούμε το πώς αναπαράγονται και τα φαινόμενα περιθωριοποίησης και στιγματισμού.

Έχει διαπιστωθεί ότι ο άνθρωπος με αναπηρία είναι στιγματισμένος από λύπηση. Ακόμα κι όταν γίνεται δημόσια αναφορά σε περιπτώσεις ανθρώπων με αναπηρία, η λύπη είναι αυτή που προβάλλεται συνειδητά ή ασυνείδητα. Το βλέπουμε στις ειδήσεις της τηλεόρασης, στις περιπτώσεις ενός ανθρώπου που είναι ανάπηρος και προσπαθεί να κερδίσει τη ζωή του. Ενώ επιβραβεύουμε το **σθένος** του, παρά το πρόβλημα του, το μήνυμα που διαπερνά την είδηση δεν αφορά στην ουσία τον ανάπηρο αλλά τους υπόλοιπους, τους «φυσιολογικούς». Το μήνυμα που λαμβάνουμε είναι

«κοίταξε, ο άνθρωπος αυτός παρά το πρόβλημα που έχει δείχνει τέτοια δύναμη και τέτοιο κουράγιο και μετά λέω πως εγώ έχω προβλήματα». Δηλαδή πάλι στον εαυτό μας απευθυνόμαστε. Αν στόχος είναι να περάσει μέσω της είδησης το μήνυμα για το σθένος και τη θέληση για ζωή του αναπήρου, η εικόνα που περνάει είναι συχνά του διαφορετικού και του παράξενου ανθρώπου.

Και βέβαια τα τελευταία πλάνα της είδησης στην τηλεόραση έχουν επενδυθεί με μια γλυκόπικρη μουσική. Ναι, πάλι τα κατάφερε ο ευαίσθητος δημοσιογράφος που έδειξε με **περισσή** ευαισθησία μια διαφορετική όψη της ζωής. Και τελικά το μήνυμα που περνάει στον κόσμο είναι εντελώς διαφορετικό. Κι επειδή τα δελτία ειδήσεων έχουν συνήθως αυτές τις ανθρωπιστικές νότες, αμέσως μετά παίζουν διαφημίσεις της κύριας όψης της ζωής, το υγιέστατο και πανέμορφο φωτομοντέλο που τα έχει όλα στη ζωή του και οδηγεί γεμάτο σιγουριά το αστραφτερό αυτοκίνητο.

Για να εντάξουμε, λοιπόν, ή να επανεντάξουμε άτομα με αναπηρία στην κοινωνική και οικονομική ζωή, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να τους εντάξουμε ισότιμα στην εικόνα που έχουμε για τους ανθρώπους, όχι να τους αντιμετωπίζουμε ως έναν διαφορετικό κόσμο που ζει παράλληλα με τον δικό μας. Αυτό νομίζω ότι είναι και η πιο σημαντική ευθύνη που έχουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολο να το πράξουν, να εντάξουν δηλαδή στα προγράμματά τους ανθρώπους με αναπηρία που συμβιώνουν αρμονικά με τους άλλους ανθρώπους. Κι εδώ ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι καταλυτικός και θα πρέπει να αποδείξουν ότι ο σκοπός της ύπαρξής τους είναι πρώτα απ' όλα κοινωνικός και δευτερευόντως επιχειρηματικός.

I. Δεσποτοπούλου (2006). Άτομα με αναπηρία και τρόπος παρουσίασής τους στα ΜΜΕ. Στο *Άτομα με αναπηρία και ΜΜΕ. Διεθνής Διημερίδα, 19-20 Ιουνίου 2006*. Αθήνα, 96-102 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Πώς θα μπορούσαν, σύμφωνα με τη συγγραφέα, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να συνδράμουν στην ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην κοινωνική και οικονομική ζωή; (60 – 80 λέξεις)

(μονάδες 11)

B2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στην τέταρτη (Έχει διαπιστωθεί... ανθρώπου) και στην πέμπτη (Και βέβαια... αυτοκίνητο) παράγραφο του κειμένου.

(μονάδες 4)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1.α. Να γράψετε μία συνώνυμη λέξη για καθεμία από τις λέξεις του κειμένου με την **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **ιδιότυπος, πλήρους, ανεπάρκεια, σθένος, περισσή.**

(μονάδες 5)

Γ1.β. Να δημιουργήσετε μία πρόταση για καθεμία από τις συνώνυμες λέξεις που επιλέξατε, έτσι ώστε να γίνεται φανερή η σημασία τους. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το πρόσωπο, το γένος κ.λπ.).

(μονάδες 5)

Γ2. «...το υγιέστατο και πανέμορφο φωτομοντέλο που τα έχει όλα στη ζωή του και οδηγεί γεμάτο σιγουριά το αστραφτερό αυτοκίνητο»

Γ2.α. Η λέξη αστραφτερό χρησιμοποιείται κυριολεκτικά/δηλωτικά ή μεταφορικά/συνυποδηλωτικά; Να αιτιολογήσετε με συντομία την απάντησή σας.

(μονάδες 3)

Γ2.β. Να γράψετε δύο προτάσεις με τη λέξη αστραφτερό. Στην πρώτη χρησιμοποιήστε τη λέξη κυριολεκτικά/δηλωτικά και στη δεύτερη μεταφορικά/συνυποδηλωτικά.

(μονάδες 2)

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Πώς παρουσιάζουν τα ΜΜΕ τα άτομα με αναπηρία]

Εδώ και δεκαετίες οργανώσεις και σωματεία δίνουν έναν συνεπή αγώνα για τα άτομα με αναπηρία. Ωστόσο, είναι διάχυτη η αίσθηση ότι υφίσταται ένας λιγότερο ή περισσότερο συνειδητός αποκλεισμός. Αποκλεισμός από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που έχει συχνά τα ίδια χαρακτηριστικά με τους αποκλεισμούς που βιώνουν καθημερινά στη ζωή τους. Αν και φαίνεται ότι γνωστοποιούνται **οι ανάγκες** και τα προβλήματά τους τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όσο και από την ευρύτερη κοινωνία, τελικά τα άτομα αυτά ποτέ δεν έρχονται στο επίκεντρο του δημόσιου προβληματισμού.

Αυτός ο ιδιότυπος περιορισμός ή αποκλεισμός από τη δημόσια προβολή έχει σίγουρα να κάνει και με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Συνδέεται με το ευρύτερο πρόβλημα, τη μεγάλη αυτή συζήτηση που αφορά στον ρόλο και στην ευθύνη τους στις σύγχρονες κοινωνίες. Τα **μέσα μαζικής ενημέρωσης** δεν καλύπτουν την αναγκαιότητα ενημέρωσης της κοινωνίας. Μολονότι, λοιπόν, πολύ εύκολα θα μπορούσαμε να ρίξουμε το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στο κυνήγι των πωλήσεων, η αφετηρία του προβλήματος κατά τη γνώμη μου δεν είναι εκεί, είναι στην ουσία πρόβλημα ολόκληρης της κοινωνίας. Γιατί το τι προτιμά ο πελάτης-αποδέκτης προγραμμάτων και πληροφοριών έχει να κάνει με τον πολιτισμό και την παιδεία.

Και η αλήθεια είναι ότι η αναπηρία θεωρούνταν πάντοτε συνώνυμο της αδυναμίας και της πλήρους **ανικανότητας**. Στην πράξη αντιμετωπίζουμε κάποιον ανάπηρο σαν να είναι ολικά ανάπηρος, ασχέτως αν η ανεπάρκειά του σχετίζεται με συγκεκριμένες λειτουργίες που δεν μπορεί να πραγματοποιήσει. Δυστυχώς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν έχουν αλλάξει σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία. Αν θυμηθούμε το πώς προβάλλονται τα θέματα των αναπήρων από τις **ειδήσεις** και τις εφημερίδες, θα αντιληφθούμε το πώς αναπαράγονται και τα φαινόμενα περιθωριοποίησης και στιγματισμού.

Έχει διαπιστωθεί ότι ο άνθρωπος με αναπηρία είναι στιγματισμένος από λύπηση. Ακόμα κι όταν γίνεται δημόσια αναφορά σε περιπτώσεις ανθρώπων με αναπηρία, η λύπη είναι αυτή που προβάλλεται συνειδητά ή ασυνείδητα. Το βλέπουμε στις ειδήσεις της τηλεόρασης, στις περιπτώσεις ενός ανθρώπου που είναι ανάπηρος και προσπαθεί να κερδίσει τη ζωή του. Ενώ επιβραβεύουμε το σθένος του, παρά το πρόβλημα του, το μήνυμα που διαπερνά την είδηση δεν αφορά στην ουσία τον ανάπηρο αλλά τους υπόλοιπους, τους «φυσιολογικούς». Το μήνυμα που λαμβάνουμε είναι

«κοίταξε, ο άνθρωπος αυτός παρά το πρόβλημα που έχει δείχνει τέτοια δύναμη και τέτοιο κουράγιο και μετά λέω πως εγώ έχω προβλήματα». Δηλαδή πάλι στον εαυτό μας απευθυνόμαστε. Αν στόχος είναι να περάσει μέσω της είδησης το μήνυμα για το σθένος και τη θέληση για ζωή του αναπήρου, η εικόνα που περνάει είναι συχνά του διαφορετικού και του παράξενου ανθρώπου.

Και βέβαια τα τελευταία πλάνα της είδησης στην τηλεόραση έχουν επενδυθεί με μια γλυκόπικρη μουσική. Ναι, πάλι τα κατάφερε ο ευαίσθητος δημοσιογράφος που έδειξε με περισσή ευαισθησία μια διαφορετική όψη της ζωής. Και τελικά το μήνυμα που περνάει στον κόσμο είναι εντελώς διαφορετικό. Κι επειδή τα δελτία ειδήσεων έχουν συνήθως αυτές **τις ανθρωπιστικές νότες**, αμέσως μετά παίζουν διαφημίσεις της κύριας όψης της ζωής, το υγιέστατο και πανέμορφο φωτομοντέλο που τα έχει όλα στη ζωή του και οδηγεί γεμάτο σιγουριά το αστραφτερό αυτοκίνητο.

Για να εντάξουμε, λοιπόν, ή να επανεντάξουμε άτομα με αναπηρία στην κοινωνική και οικονομική ζωή, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να τους εντάξουμε ισότιμα στην εικόνα που έχουμε για τους ανθρώπους, όχι να τους αντιμετωπίζουμε ως έναν διαφορετικό κόσμο που ζει παράλληλα με τον δικό μας. Αυτό νομίζω ότι είναι και η πιο σημαντική ευθύνη που έχουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολο να το πράξουν, να εντάξουν δηλαδή στα προγράμματά τους ανθρώπους με αναπηρία που συμβιώνουν αρμονικά με τους άλλους ανθρώπους. Κι εδώ ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι καταλυτικός και θα πρέπει να αποδείξουν ότι ο σκοπός της ύπαρξής τους είναι πρώτα απ' όλα κοινωνικός και δευτερευόντως επιχειρηματικός.

I. Δεσποτοπούλου (2006). Άτομα με αναπηρία και τρόπος παρουσιάσής τους στα ΜΜΕ. Στο *Άτομα με αναπηρία και ΜΜΕ. Διεθνής Διημερίδα, 19-20 Ιουνίου 2006*. Αθήνα, 96-102 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Η συγγραφέας διατυπώνει την άποψη πως συχνά από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης η εικόνα που προβάλλεται για τα άτομα με αναπηρίες είναι αυτή του διαφορετικού και του παράξενου ανθρώπου. Με ποια επιχειρήματα τεκμηριώνει

την παραπάνω άποψη; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τέταρτης παραγράφου (Έχει διαπιστωθεί... ανθρώπου) του κειμένου;

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να συντάξετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: οι ανάγκες, μέσα μαζικής ενημέρωσης, ανικανότητας, ειδήσεις, τις ανθρωπιστικές νότες.** (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση της.

(μονάδες 3)